

Να φανούμε δυνατότεροι από τα εμπόδια

Δημήτρης Καλιαμπάκος
Κοσμήτορας Σ.Μ.Μ.Μ.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Ζούμε σε δύσκολους αλλά και ενδιαφέροντες καιρούς. Η οξύτητα των καθημερινών προβλημάτων και μια αίσθηση παγιδευμένου μέλλοντος συνυπάρχει με τις δυνατότητες που γεννά η σύγχρονη επιστήμη και τεχνολογία για μια ζωή καλύτερη σε όλα τα επίπεδα. Το ΕΜΠ μέσα σε αυτές τις συνθήκες πρέπει να χαράξει τον αυριανό δρόμο. Να οραματιστεί, να σχεδιάσει, να υλοποιήσει την πορεία του. Συνειδητά και μεθοδικά, έχοντας πλήρη συναίσθηση του κοινωνικού και επιστημονικού ρόλου του, ως κορυφαίο και εμβληματικό τεχνολογικό ίδρυμα.

Αλλά, με ποιον στόχο; **Ποιο μπορεί να είναι το όραμα του ΕΜΠ για τον 21^ο αιώνα;**

Σήμερα, αυτό δεν είναι σαφώς διατυπωμένο. Θα πρέπει να προκύψει ως αποτέλεσμα συλλογικής προσπάθειας, ώστε να αντανakλά, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, τα όνειρα και τις προσδοκίες της πολυτεχνειακής κοινότητας, για να εμπνέει, να προσανατολίζει και να νοηματοδοτεί τις προσπάθειές της.

Ως συμβολή σε μια τέτοια προσπάθεια καταθέτω την προσέγγισή μου:

Το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο επιδιώκει τη μέγιστη δυνατή συμβολή στην κοινωνική πρόοδο της χώρας και της ανθρωπότητας, ως ένα διακεκριμένο δημόσιο ίδρυμα διεθνούς εμβέλειας, στην πρωτοπορία των επιστημονικών και τεχνολογικών πεδίων που θεραπεύει. Το ΕΜΠ καλλιεργώντας τον ζήλο της μάθησης και τον ενθουσιασμό της ανακάλυψης, τη βαθιά, διεπιστημονική και κριτική σκέψη και τις ανθρωπιστικές αξίες, εκπαιδεύει μηχανικούς αφοσιωμένους στο γενικό καλό, ικανούς να προσφέρουν καινοτόμες λύσεις στις προκλήσεις που γεννώνται σε έναν ταχύτατα μεταβαλλόμενο κόσμο.

Ίση σημασία με τη σαφή διατύπωση του τελικού στόχου έχουν **οι καθαρές θέσεις**, χωρίς ασάφειες και αμφισημίες, για τον δρόμο υλοποίησής του. Διατηρώντας τη βασική αρχή ότι η Σύγκλητος αποτελεί το κορυφαίο συλλογικό όργανο και ο Πρύτανης ακολουθεί τις αποφάσεις της, στη συνέχεια του κειμένου παρουσιάζονται οι θέσεις μου πάνω στα κεντρικά ζητήματα που θα καθορίσουν, κατά τη γνώμη μου, την πορεία του ΕΜΠ το επόμενο διάστημα.

1. Σπουδές

Το ΕΜΠ πρέπει να έχει **ως μόνιμο χαρακτηριστικό του τον διαρκή εκσυγχρονισμό των σπουδών του, να επιδιώκει συστηματικά θετικές αλλαγές**. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι **η ακινησία**, σε βάθος χρόνου, **δεν είναι σταθερότητα αλλά υποχώρηση**, δεδομένης της ραγδαίας εξέλιξης της επιστήμης και της τεχνολογίας αλλά και της ίδιας της κοινωνίας.

Η 4^η Βιομηχανική Επανάσταση είναι η μεγάλη πρόκληση της σύγχρονης εποχής. Οι τέσσερις μεγάλες, σε εξέλιξη, τεχνολογικές επαναστάσεις (Nano-Bio-Info-Cogno), οι οποίες μάλιστα τείνουν να συγκλίνουν (Converging Technologies), διαμορφώνουν τις προϋποθέσεις μιας mega-τεχνολογικής επανάστασης, η οποία θα διαπεράσει οριζόντια όλους τους επιστημονικούς κλάδους, μεταμορφώνοντας το σύνολο του συστήματος παραγωγής αλλά και εισχωρώντας σε κάθε πλευρά της κοινωνικής πραγματικότητας. Οι επιπτώσεις της θα είναι ριζικές, χωρίς να είναι δεδομένο αν θα είναι επί τα βελτίω ή επί τα χείρω, μιας που σε αυτό θα επιδράσουν καθοριστικά οι ευρύτερες κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες. Το ΕΜΠ έχει κάθε λόγο να μπαίνει στη συζήτηση για τη φυσιογνωμία του στον 21^ο αιώνα, με αυτοπεποίθηση και σιγουριά. Βρίσκεται στην επιστημονική πρωτοπορία σε σημαντικούς τομείς στο διεθνές επιστημονικό γίγνεσθαι. Έχει ένα «βαρύ» όνομα στην ελληνική κοινωνία. Κατέχει μια ηγεμονική θέση στα τεκταινόμενα της ανώτατης εκπαίδευσης. Έχει κατακτήσει μια δομή (ενιαίες πενταετείς και αδιάσπαστες σπουδές), παρά τις έξωθεν μεγάλες πιέσεις για την εφαρμογή της «Μπολόνια», ως αποτέλεσμα μιας ισχυρής αυτοτελούς ανάλυσης και επιχειρηματολογίας. Απέφυγε σοφά «θνησιγενείς» μόδες - πρόσφατα τις άνευ ακαδημαϊκής βάσης «συγχωνεύσεις» - θέση που ενίσχυσε το ειδικό του βάρος. Όμως, τόσο η επιστημονική πρωτοπορία όσο και η ηγεμονική κοινωνική θέση **ούτε κληροδοτούνται ούτε πρέπει να θεωρούνται έμφυτα και δεδομένα**. Απεναντίας, πρέπει να επανακατακτώνται σε κάθε ιστορική περίοδο.

Οι «σπονδές» στο νέο, η φλύαρη επίκληση της ανάγκης αλλαγών, παράγουν μικρό ωφέλιμο έργο, δεν μετακινούν ουσιαστικά το ΕΜΠ προς τα εμπρός. Αντίθετα, αυτό που απαιτείται είναι μια βαθιά ανάλυση των νέων συνθηκών, ο

εντοπισμός των κρίσιμων χαρακτηριστικών και ένας ουσιαστικός διάλογος που θα αγκαλιάσει το σύνολο της πολυτεχνειακής κοινότητας, χωρίς κλισέ και προκαταλήψεις. **Έναν τέτοιο διάλογο το ΕΜΠ δεν πρέπει να τον φοβηθεί, και δεν πρέπει να τον αναβάλλει.** Οι συγκεκριμένες θέσεις μου για τις σπουδές των μηχανικών στον 21^ο αιώνα και τη στρατηγική του ΕΜΠ μπορούν να αναζητηθούν στον σύνδεσμο: http://www.metal.ntua.gr/wp-content/uploads/2019/06/engineering_studies_21st_dkal.pdf).

2. Υποχρηματοδότηση- Γραφειοκρατία

Το ΕΜΠ σήμερα στενάζει κάτω από το βάρος οξύτατων προβλημάτων, οι άνθρωποί του υφίστανται ασφυκτικές συνθήκες στην καθημερινότητά τους. Μισθοί που υπέστησαν μειώσεις κατά 40%, ωθώντας ένα μεγάλο τμήμα της πολυτεχνειακής κοινότητας στα όρια της αξιοπρεπούς διαβίωσης. Προϋπολογισμοί μειωμένοι κατά 70% επί σειρά ετών, κάτω από τα λειτουργικά όρια, συσσωρεύουν προβλήματα που ανά πάσα στιγμή μπορούν να πάρουν (και συχνά παίρνουν) εκρηκτικές διαστάσεις - με τη συντήρηση των εγκαταστάσεων να αποτελεί το πλέον χαρακτηριστικό παράδειγμα. Ταυτόχρονα, ελλείψεις μελών ΔΕΠ (που μπορούν να αποκτήσουν δραματικό χαρακτήρα αν - όπως συζητιέται - καταργηθεί ο πρόσφατα ανακτηθείς κανόνας του 1:1) και προσωπικού, ανεπαρκής κάλυψη της φοιτητικής μέριμνας σε μια φτωχοποιημένη κοινωνία που την έχει μεγάλη ανάγκη, αναιμικοί έως ανύπαρκτοι αναπτυξιακοί πόροι για υποτροφίες υποψηφίων διδασκόντων, ενίσχυση βασικής έρευνας κλπ. Επιπλέον, μια ασφυκτική γραφειοκρατική θηλιά, που διαχρονικά σφίγγει όλο και περισσότερο, η οποία, με πρόσχημα τη «διαφάνεια», αποτελεί ουσιαστικά μηχανισμό παραγωγής πλεονασμάτων, εξοντώνοντας τα πανεπιστήμια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η ένταξη των ΕΛΚΕ στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, το 2014, με αποτέλεσμα τον «Γολγοθά» που ζει καθημερινά κάθε μέλος ΔΕΠ. **Το ΕΜΠ πρέπει να διεκδικήσει μαχητικά από την Πολιτεία, και τις εκάστοτε κυβερνήσεις, αυτά που είναι απαραίτητα ώστε να μπορεί να υλοποιήσει τον κρίσιμο κοινωνικό του ρόλο και να υποστηρίξει όλα τα μέλη του στην αποτελεσματική εκτέλεση του έργου τους.** Οι λογικές εμπορευματοποίησης των λειτουργιών του, όχι απλά αλλοιώνουν τον χαρακτήρα του, αλλά έχει αποδειχθεί ότι χρησιμοποιούνται ως επιχείρημα για την περαιτέρω απίσχναση της δημόσιας χρηματοδότησης. Θα συνεχίσουμε να βρίσκουμε «μονοπάτια επιβίωσης», όπως κάνουμε πάντα, γιατί υπηρετούμε έναν πολύτιμο κοινωνικό οργανισμό που πρέπει να επιβιώσει, αλλά **σε συνεργασία με τα άλλα πανεπιστήμια και με τους αντίστοιχους τρόπους διεκδίκησης** πρέπει να σταλεί **καθαρά το μήνυμα ότι «ο κόμπος των προβλημάτων έφτασε στο χτένι».** Έχουμε ευθύνη έναντι της κοινωνίας και των εαυτών μας να κάνουμε κάτι τέτοιο. Αλλιώς το ΕΜΠ θα βουλιάζει, ανεξάρτητα του «πατριωτισμού» των μελών του που κάνουν ό,τι μπορούν, πολλές φορές κι ακόμη περισσότερα.

3. Η συμβολή του ΕΜΠ στην κοινωνική πρόοδο της χώρας και της ανθρωπότητας

Το ΕΜΠ γεννήθηκε ως κυριακάτικο σχολείο μαστόρων. Αυτό κληροδότησε στο ΕΜΠ ένα πολύτιμο χαρακτηριστικό: **τον προσανατολισμό του στην πράξη, τη στενή σύνδεσή του με την κοινωνία και τα προβλήματά της.** Το κρίσιμο αυτό χαρακτηριστικό πρέπει να καλλιεργηθεί συστηματικά, **η εξωστρέφεια και παρουσία του ΕΜΠ στα μεγάλα μέτωπα να γίνει «δεύτερη φύση» του.** Το ΕΜΠ πρέπει να αναπνέει μέσα στην ελληνική κοινωνία, επιλέγοντας τα θέματα που μπορούν να έχουν καθοριστική επίδραση, και εκεί να παρεμβαίνει. Αυτός ο δρόμος, άλλωστε, ήταν ιστορικά μια από τις βασικές αιτίες που χάρισαν στο ΕΜΠ την προνομιακή του θέση στη συνείδηση της ελληνικής κοινωνίας. Όταν το Λαύριο υπέστη μια πρωτοφανή κρίση αποβιομηχάνισης, το ΕΜΠ ήταν εκεί για στηρίξει την τοπική κοινωνία, ιδρύοντας το Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου (Τ.Π.Π.Λ.). Σήμερα, το Τ.Π.Π.Λ. αναπτύσσεται, νικώντας τους περιορισμούς της κρίσης, σε μια μόνιμη γέφυρα μεταξύ εργαστηρίου και παραγωγής, ως ένα ανοιχτό παράθυρο του ΕΜΠ στην κοινωνία. Το Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας για τις ορεινές περιοχές της χώρας μας, οι δράσεις του ΕΜΠ για τις πυρκαγιές, για τον Πανάγιο Τάφο, για την αναστήλωση της Γέφυρας Πλάκας και άλλες πρωτοβουλίες δείχνουν, πολύ περισσότερο από τα λόγια, **ότι το ΕΜΠ είναι σύμμαχος της κοινωνίας,** έτοιμο να σηκώσει στις πλάτες του σύνθετα τεχνικά και κοινωνικά προβλήματα και **να ανοίξει νέους δρόμους.**

Στην διεθνή επιστημονική κοινότητα το ΕΜΠ πρέπει να προχωρήσει επίσης πιο τολμηρά σε βήματα συνεργασίας με τα καλύτερα Πανεπιστήμια και Πολυτεχνεία του κόσμου, στη **βάση της ισοτιμίας, της ανεξαρτησίας και της αυτοτέλειας κάθε πανεπιστημίου.** Να βρεθεί με τις δικές του επεξεργασμένες θέσεις στα διεθνή fora για τις σπουδές των μηχανικών στον 21^ο αιώνα, **να διοργανώσει κάποια από αυτά στο ΕΜΠ,** παίρνοντας παράλληλα πρωτοβουλίες κοινού προβληματισμού και δράσης με τα Πολυτεχνεία και τις Πολυτεχνικές Σχολές της χώρας μας.

4. Καθημερινότητα και ποιότητα ζωής

Πάνω από 10.000 άνθρωποι μορφώνονται, εργάζονται, **ζουν ένα μεγάλο κομμάτι της ζωής τους** στο ΕΜΠ, καθημερινά. Το ΕΜΠ πρέπει να αποδείξει ότι έχει αποτελεσματικές λύσεις για τα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα, **βελτιώνοντας ριζικά, πρώτα απ' όλα, την καθημερινότητα σε αυτό**. Η βελτίωση των συνθηκών στους χώρους εργασίας και διδασκαλίας είναι πρώτης προτεραιότητας. Η καθαριότητα, ως πάγια και διαρκής ανάγκη, πρέπει να καλύπτεται με μόνιμο προσωπικό και όχι μέσω εργολαβιών. Το ίδιο ισχύει και για τη φύλαξη. Μια ζωντανή μικρή πόλη, όπως η Πολυτεχνειούπολη, πρέπει να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει, ανά πάσα στιγμή, έκτακτα ιατρικά περιστατικά. Ο παιδικός σταθμός είναι επίσης μια βασική και απαραίτητη υποδομή.

Το Ίδρυμά μας πρέπει να αποτελεί **πρότυπο περιβαλλοντικής και ενεργειακής διαχείρισης** με δράσεις ανακύκλωσης, ενεργειακής εξοικονόμησης, βιώσιμης κινητικότητας κλπ. Πρέπει άμεσα να λύσει το πρόβλημα της απρόσκοπτης πρόσβασης των Ατόμων Μειωμένης Κινητικότητας σε όλους τους χώρους. **Η σύνδεση της Πολυτεχνειούπολης με το μετρό** θα βελτίωνε ριζικά τη ζωή στο ΕΜΠ, που συνεχίζει να στηρίζεται στη μαζική (και αναχρονιστική) χρήση του ΙΧ αυτοκίνητου. Η μάχη για **να πρασινίσει η Πολυτεχνειούπολη** κράτησε δεκαετίες. Σήμερα, η αναμικτή δημόσια χρηματοδότηση απειλεί και αυτόν τον πνεύμονα πρασίνου. Οι **ποδηλατόδρομοι** και οι **δρόμοι περιπάτου**, καθημερινό καταφύγιο τόσο για τα μέλη της πολυτεχνειακής κοινότητας όσο και για τους περίοικους, πρέπει να ανακτηθούν.

Πολιτιστικές δράσεις γεννώνται αυθόρμητα, ιδιαίτερα ανάμεσα στους φοιτητές μας, και πρέπει να βρουν κατάλληλο περιβάλλον για να ευδοκιμήσουν και να διαχυθούν. Ο **αθλητισμός** αποτελεί ζωτική ανάγκη για φοιτητές και εργαζόμενους και πρέπει τα αντίστοιχα τμήματα να στελεχωθούν κατάλληλα ώστε να προσφέρουν διευρυμένα ωράρια λειτουργίας.

5. Το ΕΜΠ ως μορφωτικό κέντρο

Η μορφωτική διάσταση του ΕΜΠ μπορεί και πρέπει να ενισχυθεί σημαντικά. Στρατηγικής σημασίας είναι **η αναβάθμιση των Εκδόσεων του ΕΜΠ**, τόσο ως προς τις εκδοτικές τους δυνατότητες όσο και ως προς τη θεματολογία. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ τα θέματα της τεχνολογίας απασχολούν μεγάλα τμήματα της κοινωνίας. Το **κενό στοχευμένων εκδηλώσεων πάνω στα μεγάλα ερωτήματα της εποχής**, που γεννά ή δύναται να απαντήσει η επιστήμη, **μπορεί και πρέπει να καλυφθεί άμεσα**. Η εμπειρία από ανάλογες, έστω σποραδικές, πρωτοβουλίες είναι εξόχως θετική και το δυναμικό να ζωντανέψει μια πολυσχιδής και πλούσια μορφωτική δραστηριότητα στο ΕΜΠ μεγάλο.

Η κεντρική βιβλιοθήκη, πέραν από τον ζωτικό ρόλο της στην εκπαιδευτική και ερευνητική δραστηριότητα, μπορεί να αποτελέσει εστία ευρύτερων μορφωτικών πρωτοβουλιών του ΕΜΠ. Στην ίδια κατεύθυνση, πρέπει να στηριχθεί η εφημερίδα «Προμηθέας», η οποία προβάλλει συστηματικά δράσεις του ΕΜΠ.

6. Πανεπιστημιακό άσυλο

Το **πανεπιστημιακό άσυλο** είναι κάτι πολύ περισσότερο από μια «νομική διευθέτηση» των αρμοδιοτήτων και των πεδίων δράσης της εκτελεστικής εξουσίας. **Είναι μια ισχυρή ακαδημαϊκή ηθική αξία**, σύμφυτη με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του πανεπιστημιακού χώρου. Γι' αυτό ήταν (και είναι) πολύ ισχυρό, ως *modus vivendi*, σε όλα τα πανεπιστήμια του κόσμου. Η αντιμετώπισή του ως αιτία της παραβατικότητας δεν είναι μόνο απλουστευτική, κρύβει άλλες επιδιώξεις. Αν μάλιστα η συζήτηση για την κατάργηση του πανεπιστημιακού ασύλου σημαίνει την προώθηση γενικότερα συγκρουσιακών λογικών ή ακόμη και αστυνομικών επεμβάσεων για την αντιμετώπιση ενδοπανεπιστημιακών ζητημάτων, τότε είναι σχεδόν βέβαιο ότι το ΕΜΠ κινδυνεύει να παγιδευτεί σε **ένα φαύλο κύκλο αδιέξοδων και επώδυνων εσωτερικών συγκρούσεων**. Τέτοιες πρακτικές είναι βαθύτατα αντιακαδημαϊκές, αλλά και εξαιρετικά επικίνδυνες, ειδικά στο έδαφος των ματαιωμένων προσδοκιών και αδιέξοδων της νέας γενιάς. Η **ουσιαστική συζήτηση, με κατοχυρωμένη την ελεύθερη και ανεμπόδιστη έκφραση γνώμης σε όλους**, η αναζήτηση **του κοινού εδάφους**, η διαμόρφωση ευρύτερα **συναινετικών λύσεων** εντός της πολυτεχνειακής κοινότητας, παρά τις υπαρκτές δυσκολίες, **είναι ο μόνος δρόμος για να κινηθούμε αποφασιστικά προς τα εμπρός**.

7. Το ιστορικό συγκρότημα της Πατησίων

Το ιστορικό συγκρότημα της Πατησίων αποτελεί **λίκνο και σύμβολο του ΕΜΠ**, στοιχείο ταυτότητας, πηγή έμπνευσης, συνδετικό κρίκο της ιστορίας του. Για κάποιους από μας, είναι επίσης το σπίτι των αναμνήσεων της φοιτητικής μας ζωής (ακόμη και οι χαμένες μπασκέτες μπροστά από τα Νέα Κτήρια). Δεν παραχωρείται, δεν εγκαταλείπεται. Η εικόνα που

συστηματικά καλλιεργείται στα ΜΜΕ διαστρεβλώνει την πραγματικότητα. Εκεί, **σε πείσμα των συνθηκών και των οξυμένων προβλημάτων**, υπάρχει και αναπτύσσεται ένα ζωντανό τμήμα της πολυτεχνειακής κοινότητας, με κορμό τη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών. Η πρόσφατη ομόφωνη σχετική απόφαση της Συγκλήτου πρέπει να συνοδευτεί με συγκεκριμένη συζήτηση και αποφάσεις που **θα πυκνώσουν την παρουσία όλων των Σχολών στον χώρο, θα ενισχύσουν τον ακαδημαϊκό και ευρύτερα μορφωτικό χαρακτήρα του**, διαμορφώνοντας έναν **ζωντανό πυρήνα εκπαίδευσης, έρευνας και πολιτισμού, μόνιμα ανοικτό στην κοινωνία**.

8. Διοικητικές υπηρεσίες

Το ΕΜΠ δέχθηκε το 2013 μια βίαιη επίθεση με τις «διαθεσιμότητες» 399 διοικητικών υπαλλήλων του, που έθεσε σε κίνδυνο την ίδια την ύπαρξή του. Αντιστάθηκε γενναία, ενωμένα, με αποφασιστικότητα, μέχρι τέλους. **Νίκησε**. Κανένας άνθρωπος του δεν έχασε την δουλειά του. Ελπίζουμε όλοι να έβγαλαν τα συμπεράσματά τους. Κανείς από αυτούς που έζησαν από κοντά τις εφιαλτικές στιγμές του 2013 δεν θέλει να επαναληφθούν, αλλά πρέπει να δηλώσουμε καθαρά ότι **αν συμβεί ξανά, θα αντιδράσουμε με την ίδια και μεγαλύτερη αποφασιστικότητα**.

Με τη συνταξιοδότηση σημαντικού αριθμού υπαλλήλων, οι διοικητικές υπηρεσίες είναι υποστελεχωμένες, ενώ σημαντικές λειτουργίες καλύπτονται από συμβασιούχους ορισμένου χρόνου, υπό συνθήκες εργασιακής ανασφάλειας. Πέραν της αναγκαίας στελέχωσης, πολλά μπορούν και πρέπει να γίνουν για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του διοικητικού μηχανισμού (π.χ. πλήρης μηχανοργάνωση, τακτική επιμόρφωση προσωπικού με ευθύνη του ΕΜΠ, ανάρτηση οδηγιών για το σύνολο των διαδικασιών διεκπεραίωσης οικονομικών και άλλων αιτημάτων, κ.ά.).

9. Θέματα ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ

Ο αγώνας κατά των «διαθεσιμοτήτων» οδήγησε παράλληλα σε μια σημαντική εσωτερική αναδιάρθρωση, με την **αποκατάσταση του πραγματικού ρόλου** μεγάλου μέρους του ανθρώπινου δυναμικού του ΕΜΠ και την αριθμητική ενίσχυση των κλάδων ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ. Ήταν μια ακόμη σημαντική νίκη. Ο κλάδοι αυτοί **συνεισφέρουν σήμερα ουσιαστικά** στη λειτουργία του ΕΜΠ, και ιδιαίτερα στην εκπαίδευση και έρευνα, στα «πυρηνικά» του καθήκοντα. Παραμένουν όμως σημαντικά προβλήματα, ιδιαίτερα με το μισθολόγιο των ΕΔΙΠ. Δεδομένου ότι πρόκειται για ένα εξαιρετικό επιστημονικό δυναμικό, το ΕΜΠ πρέπει συντεταγμένα να συζητήσει τρόπους και προτάσεις θεσμικής κατοχύρωσης των δυνατοτήτων ακαδημαϊκής εξέλιξής τους.

10. Η ιστορία δείχνει το μέλλον...

Η **συστηματική μελέτη της ιστορίας του ΕΜΠ** είναι ένα σαφώς υποτιμημένο κεφάλαιο της δράσης του. Η τελευταία συστηματική καταγραφή της σταματά το 1916, με το βιβλίο του Κ. Μπίρη (1957), παρά τις ενδιαφέρουσες επιμέρους μετέπειτα απόπειρες. Η στάση μας πρέπει να αλλάξει άμεσα. Όχι μόνο γιατί «η ιστορική αμνησία τιμωρείται αυστηρά και έντοκα»¹, αλλά γιατί αποτελεί το ισχυρότερο σημείο ταυτότητας για τα μέλη της πολυτεχνειακής κοινότητας και πηγή έμπνευσης και αυτοπεποίθησης σε δύσκολους καιρούς. Να οργανώσουμε, λοιπόν, μια μεγάλη προσπάθεια **για την επιστημονική καταγραφή της ιστορίας του ΕΜΠ**, που μπορεί να οδηγήσει σε ένα συνέδριο για τη συζήτηση των αποτελεσμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, εξαιρετική σημασία έχει η συντήρηση του ιστορικού αρχείου του ΕΜΠ και της ιστορικής βιβλιοθήκης.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Σε χαλεπούς καιρούς **το δυσκολότερο βήμα είναι το πρώτο**: να οραματιστούμε το καινούριο, να σχεδιάσουμε την εφαρμογή του. Όμως, το ΕΜΠ δεν γεννήθηκε και δεν δυνάμωσε σε ήρεμους, ανέφελους καιρούς. Απεναντίας, κέρδισε το στοίχημα στις πιο μεγάλες θύελλες, σε στιγμές πολύ δυσκολότερες και από τις σημερινές. Σήμερα, είναι η δική μας σειρά **να φανούμε πιο δυνατοί από τα εμπόδια**. Να σηκώσουμε ανάστημα και να κοιτάξουμε μακριά στον ορίζοντα. Το χρωστάμε στην ιστορία του ΕΜΠ, το χρωστάμε στη νέα γενιά της πατρίδας μας, το χρωστάμε στους εαυτούς μας. Να στηρίξουμε ο ένας τον άλλον και με τους **αγώνες μας, την καθημερινή δουλειά μας**, ο καθένας από το πόστο του και **την αγάπη μας για το ΕΜΠ**, αυτήν την ανεξάντλητη πηγή δύναμης, **να σηκώσουμε το ΕΜΠ ένα σκαλοπάτι ψηλότερα**.

Να είμαστε σίγουροι ότι, στους σημερινούς καιρούς, κάθε βήμα εμπρός μετράει για δέκα.

---

¹ Δ. Λιάτης (2018), Η Ιστορία της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ, Εκδόσεις Κλειδάριθμος